EUROOPA
KOMISJON

Strasbourg, 17.9.2024
COM(2024) 55 final

2024/0230 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU SOOVITUS

suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna kohta, millega asendatakse nõukogu soovitus 2009/C 296/02

{SWD(2024) 55 final} - {SWD(2024) 56 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Sissejuhatus

Komisjon teatas suitsuvaba keskkonda käsitleva nõukogu soovituse[1] läbivaatamisest Euroopa vähktõvevastase võitluse kavas. Üks selle kava tubakaga seotud eesmärkidest on aidata luua tubakavaba põlvkond, et 2040. aastaks kasutaks tubakat vähem kui 5 % elanikkonnast, võrreldes praeguse 25 %ga. Suitsuvaba keskkonda käsitleva nõukogu soovituse läbivaatamisega soovitakse anda positiivne panus selle eesmärgi saavutamisse, paremini kaitsta liidu inimesi põlevatest tubakatoodetest tuleneva teisese suitsu ja uute toodete kasutamisest tulenevate teiseste aerosoolide eest, edendada suitsetamisest loobumist ning suitsetamise ja nikotiinitarbimise denormaliseerimist.

Kehtivas nõukogu soovituses (2009/C 296/02) on liikmesriikidele esitatud soovitused Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni rakendamiseks; sellega antakse neile suunised, et täita oma juriidilisi kohustusi kaitsta inimesi teisese suitsu eest kõigis siseruumides asuvates töökohtades, ühistranspordis ja avalikes siseruumides. Soovituse kohaldamisala hõlmab traditsioonilisi tubakatooteid, mida peeti toona peamiseks probleemiks, ja mõningaid avalikke ruume, mis olid hõlmatud juhtumipõhise ohuhinnangu alusel.

Praeguse nõukogu soovitusega ei ole siiski võimalik kaitse-eesmärki täielikult saavutada, kuna see ei hõlma välialasid ja kuna turg areneb seoses uute toodetega, mis võivad eraldada suitsu ja/või aerosoole, näiteks kuumutatavad tubakatooted, nikotiini sisaldavad või nikotiinivabad e-sigaretid, tubaka aseained ning mis tahes muud suitsu ja/või aerosooli eraldavad tooted, mis ei olnud algselt hõlmatud. Nõukogu soovituse kavandataval läbivaatamisel on seega kaks eesmärki: hõlmata uued tooted ja spetsiifilised välialad. Teisisõnu aitab see paremini käsitleda uutest toodetest pärit teiseste aerosoolidega kokkupuute riske ning teatavatel välialadel nii suitsu kui ka aerosoolidega teisese kokkupuute ohtu. Seepärast peetakse vajalikuks soovituse ajakohastamist seoses nende kahe aspektiga, et saavutada eesmärk kaitsta paremini liidu inimesi, eelkõige lapsi ja noori kokkupuute eest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega. Lisaks on läbivaadatud nõukogu soovituse ettepaneku eesmärk kaudselt toetada nii tubaka kui ka uute toodete kasutamise denormaliseerimist ning aidata seeläbi kaasa tubakavaba põlvkonna saavutamisele.

Nõukogu soovituse läbivaatamine hõlmab selle kohaldamisala laiendamist teatavatele uutele toodetele ja välialadele. Kohaldamisala laiendamise peamiseks ajendiks on alates 2009. aastast toimunud uute toodete turu kiire kasv ja nende toodete atraktiivsus, eriti noorte seas, ning praegune märkimisväärne kokkupuude teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega teatavatel välialadel. 2009. aastal ei olnud kuumutatavad tubakatooted veel ELi turule sisenenud ja e-sigaretid polnud kuigi levinud. Seepärast käsitleti praeguses soovituses üksnes traditsioonilisi tubakatooteid, viidates tubakasuitsule, mis tähendab, et soovitus ei hõlma kõiki uusi tooteid. Alates 2009. aastast on aga uute toodete, nagu e-sigaretid ja kuumutatavad tubakatooted, turuosa suurenenud. 2023. aasta Eurobaromeetri uuringule (eurooplaste suhtumine tubakasse ja sellega seotud toodetesse) vastanutest on e-sigarettide kasutajaid 3 %, võrreldes 2 %-ga 2020. aastal. Viimastel aastatel on eriti

[1] Nõukogu 30. novembri 2009. aasta soovitus suitsuvaba keskkonna kohta(ELT C 296, 5.12.2009, lk 4).

murettekitav aspekt uute toodete puhul olnud nende atraktiivsus laste ja noorte seas. 54 % praegustest ja varasematest suitsetajatest on alustanud suitsetamist enne 19. eluaastat, 14 % aga enne 15. eluaastat[2].

Uuringutest pärinevad tõendid näitavad, et uutest toodetest tuleneva teisese heitega kokkupuutel võib olla kahjulik mõju tervisele. Oma arvamuses e-sigarettide kohta jõudis Euroopa Komisjoni tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee (SCHEER) järeldusele, et teisesest kokkupuutest e-sigarettide aerosooliga tingitud hingamisteede, südame-veresoonkonna ja kantserogeensete kahjustuste riski kohta on nõrgad või mõõdukad tõendid[3]. ELi rahastatud projektiga „TackSHS“ näidati, et teisesest suitsetamisest tulenev koormus on jätkuvalt märkimisväärne, kvantifitseeriti mitme liikmesriigi terviseriskid ja majanduslikud kulud ning tehti ettepanek võtta meetmeid, millega soovitakse vähendada teisest kokkupuudet, et langetada laste ja täiskasvanute haiguskoormust[4]. Maailma Terviseorganisatsioon[5,6,7,8] tõi uute toodetega seotud probleemide hulgas hiljuti esile, et kokkupuude teiseste aerosoolidega avaldab negatiivset mõju tervisele. Näiteks on tõendeid selle kohta, et kokkupuude kuumutatavate tubakatoodete teiseste aerosoolidega põhjustab kõrvalseisjatel märkimisväärseid hingamisteede ja südame-veresoonkonna häireid[9,10,11,12,13,14]. Lisaks põhjustavad nii nikotiini sisaldavad kui ka nikotiinivabad e-sigaretid kõrvalseisjatel kokkupuudet mõõdetava hulga tahkete osakeste ning peamiste mürgiste ainete ja saasteainetega [15,16,17,18,19,20,21]. Maailma Terviseorganisatsioon on seisukohal, et nikotiini sisaldavad e-

2 Eurobaromeetri eriuuring nr 539, 2023. Eurooplaste suhtumine tubakasse ja sellega seotud toodetesse. ISBN: 978-92-68-07599-9.

3 Tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee. „Opinion on electronic cigarettes“, 16. aprill 2021.

4 https://www.tackshs.eu/wp-content/uploads/2019/10/TackSHS-leaflet_20191023.pdf

5 Maailma Terviseorganisatsioon. „Report on the global tobacco epidemic 2021: addressing new and emerging products.“ 2021. ISBN: 978 92 4 003209 5, lk 30–38.

6 Maailma Terviseorganisatsioon. „Report on the global tobacco epidemic 2023: protect people from tobacco smoke.“ 2023. ISBN: 978 92 4 007716 4, lk 31–32.

7 Maailma Terviseorganisatsioon. „Technical note on the call to action on electronic cigarettes.“ 2023, lk 3–4. https://www.who.int/publications/m/item/technical-note-on-call-to-action-on-electronic-cigarettes

8 Maailma Terviseorganisatsioon. „Electronic cigarettes call to action.“ 2023. https://www.who.int/publications/m/item/electronic-cigarettes---call-to-action

9 Maailma Terviseorganisatsioon. „Heated tobacco products: summary of research and evidence of health impacts.“ 2023, lk 12–13. https://www.who.int/publications/i/item/9789240042490

10 Maailma Terviseorganisatsioon. „WHO study group on tobacco product regulation: Report on the scientific basis of tobacco product regulation: eighth report of a WHO study group.“ 2021. https://www.who.int/publications/i/item/9789240022720

11 Yoshioka T, Shinozaki T, Hori A, Okawa S, Nakashima K, Tabuchi T. „Association between exposure to secondhand aerosol from heated tobacco products and respiratory symptoms among current non-smokers in Japan: a cross-sectional study.“ BMJ Open. 2023;13:e065322. doi: 10.1136/ bmjopen-2022-065322

12 Imura Y, Tabuchi T. „Exposure to secondhand heated-tobacco-product aerosol may cause similar incidence of asthma attack and chest pain to secondhand cigarette exposure: the JASTIS 2019 study.“ INT J Environ Res Public Health. 2021;18(4):1766. doi: 10.3390/ijerph18041766

13 Uguna C. N, Snape C. E. „Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence.“ ACS Omega. 2022;7(26):22111–24. doi: 10.1021/ acsomega.2c01527.

14 Auer R, Concha-Lozano N, JacotSadowski I, Cornuz J, Berthet A. „Heat-not-burn tobacco cigarettes: smoke by any other name.“ JAMA Intern Med. 2017;177(7):1050–2. doi: 10.1001/ jamainternmed.2017.1419.

15 Fernández E, Ballbè M, Sureda X, Fu M, Saltó E, Martínez-Sánchez J. M. „Particulate matter from electronic cigarettes and conventional cigarettes: a systematic review and observational study.“ Curr Environ Health Rep. 2015;2(4):423–9. doi: 10.1007/s40572- 015-0072-x.

16 Li L, Lin Y, Xia T, Zhu Y. „Effects of electronic cigarettes on indoor air quality and health.“ Annu Rev Public Health. 2020;41(1):363–80. doi: 10.1146/ annurev-publhealth-040119-094043.

sigaretid tekitavad kergesti sõltuvust ja on tervisele kahjulikud[6,7]. Ühtlasi rõhutatakse, et ükski kõrvalseisjale avalduva kokkupuute tase ei ole ohutu ega vastuvõetav ning et tuleks kasutada ettevaatlikku lähenemisviisi[4]. Selleks et saavutada parem kaitse teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest, peavad suitsuvaba keskkonna õigusaktid olema terviklikud ja hõlmama oma sätetes uusi tooteid[5]. Mitu liikmesriiki on juba võtnud kaitsemeetmeid, sealhulgas keelanud suitsetamise siseruumides ja välialadel või uute toodete kasutamise avalikes kohtades[22].

Eespool öeldut silmas pidades ja arvestades, et jätkatakse praeguse tõendusbaasi pidevat arendamist, on nõukogu soovituse läbivaatamine uute toodete lisamiseks põhjendatud ja asjakohane, et käsitleda kokkupuudet teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega, eesmärgiga tagada rahvatervise kaitse. See lähenemisviis on kooskõlas ka komisjoni teatisega ettevaatuspõhimõtte kohta[23].

Soovituse kohaldamisala kavandatav laiendamine on oluline samm suitsetamise või mis tahes suitsetamist jäljendavate uute toodete kasutamise denormaliseerimise suunas, mis on oluline element tubakavaba põlvkonna saavutamisel liidus aastaks 2040. Kohaldamisala laiendamine on eriti oluline, arvestades asjaolu, et uute toodete, eriti nikotiini sisaldavate toodete kasutamine eelkõige noorte poolt, võib saada lähtepunktiks traditsiooniliste põlevate tubakatoodete hilisemale kasutamisele. Selle tulemuseks võib olla nn topeltkasutus, kus kasutajad tarbivad nii tavapärast tubakat kui ka uusi tooteid ning sageli vahetavad nende kahe vahel sõltuvalt sellest, kus ei tohi suitsetada[24,25,26,27,28].

Mis puudutab välialasid, mida kehtiv soovitus otseselt ei hõlma, siis esineb praegu märkimisväärne kokkupuude teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega majutus- ja toitlustuskohtade välialadel ning lastele ja noortele mõeldud välialadel. 74 % Eurobaromeetri uuringule vastanutest väitis, et nad on viimase kuue kuu jooksul kogenud, et inimesed suitsetavad väliterrassidel, ning 71 % vastanutest ütles, et nad on näinud inimesi

---

17 Hess I, Lachireddy K, Capon A. „A systematic review of the health risks from passive exposure to electronic cigarette vapour.“ Public Health Research & Practice. 2016;26(2).

18 Borgini A, Veronese C, De Marco C, Boffi R, Tittarelli A, Bertoldi M *et al*. „Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment.“ Pulmonology. 2021.

19 „Exposure to aerosols from smoking-proxy electronic inhaling systems: a systematic review.“ Barcelona: Tobacco Control Unit, Institut Català d'Oncologia; 2016.

20 Lerner C. A, Sundar I. K, Yao H, Gerloff J, Ossip D. J, McIntosh S *et al*. „Vapors produced by electronic cigarettes and e-juices with flavorings induce toxicity, oxidative stress, and inflammatory response in lung epithelial cells and in mouse lung.“ PLoS One. 2015;10(2):e0116732

21 Glantz, S. A., Nguyen, N., & Oliveira da Silva, A. L. (2024). „Population-Based Disease Odds for E-Cigarettes and Dual Use versus Cigarettes.“ NEJM Evidence, 3(3). DOI: 10.1056/EVIDoa2300229.

22 Kaitsemeetmeid võtnud liikmesriigid on näiteks Hispaania, Läti ja Rootsi (komisjoni talituste töödokument, mis on lisatud nõukogu soovitusele suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna kohta, millega asendatakse nõukogu soovitus 2009/C 296/02).

23 Komisjoni teatis ettevaatuspõhimõtte kohta (KOM/2000/0001 (lõplik)).

24 Eurobaromeetri eriuuring nr 506, 2021. Eurooplaste suhtumine tubakasse ja e-sigarettidesse. ISBN: 978-92-76-27171-0, lk 10.

25 Maailma Terviseorganisatsioon. „Report on the global tobacco epidemic 2021: addressing new and emerging products.“ 2021. ISBN: 978 92 4 003209 5, lk 36.

26 Kalkhoran S, Glantz S. A. „E-cigarettes and smoking cessation in real-world and clinical settings: a systematic review and meta-analysis.“ Lancet Respiratory Medicine. 2016;4(2):116–28.

27 Felicione N. J, Ozga-Hess J. E, Ferguson S. G, Dino G, Kuhn S, Haliwa I *et al*. „Cigarette smokers' concurrent use of smokeless tobacco: dual use patterns and nicotine exposure.“ Tobacco Control. 2021;30(1):24–29.

28 Wang J. B, Olgin J. E, Nah G, Vittinghoff E, Cataldo J. K, Pletcher M. J *et al*. „Cigarette and e-cigarette dual use and risk of cardiopulmonary symptoms in the Health eHeart Study.“ PLoS One. 2018;13(7):e0198681.

kasutamas samades kohtades e-sigarette või kuumutatavaid tubakatooteid. 42 % vastanutest ütles, et inimesed suitsetasid lastele ja noortele mõeldud välialadel, ning 49 % vastajatest väitis, et nad on näinud inimesi kasutamas samades kohtades e-sigarette või kuumutatavaid tubakatooteid[2]. Nõukogu soovituse kohaldamisala laiendamise ettepaneku eesmärk on paremini kaitsta inimesi, eelkõige lapsi ja noori, kokkupuute eest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega.

Komisjoni toetusmeetmed

Kavandatav muudetud nõukogu soovitus sisaldab soovitusi liikmesriikidele, et paremini käsitleda riske, mis tulenevad kokkupuutest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega teatavatel välialadel. Komisjon kavatseb võtta mitmeid meetmeid, et toetada riike soovituste rakendamisel.

Esiteks kavatseb komisjon julgustada ja/või tugevdada koostööd liikmesriikide vahel parimate tavade vahetamiseks seoses tervikliku suitsu- ja aerosoolivaba poliitika, programmide ja strateegiate tugevdamise ja/või arendamisega ning toetada ambitsioonikate ja tõhusate lähenemisviiside väljatöötamist ja katsetamist suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna saavutamiseks. Teiseks kavatseb komisjon toetada olemasolevate ELi programmide, arutelufoorumite ja koostöövahendite kaudu soovituse rakendamist liikmesriikides ning tubaka ja nikotiini leviku vähendamise meetmete täitmise tagamist.

Samuti kavatseb komisjon toetada tubaka ja nikotiini leviku vähendamist ning sõltuvuse ennetamist, edendades veelgi teadusuuringuid. Need teadusuuringud peaksid hõlmama järgmist: uued tooted, mis eraldavad suitsu või aerosoole, sealhulgas kuumutatavad tubakatooted ja nikotiini sisaldavad või nikotiinivabad e-sigaretid, tubaka aseained, mis eraldavad suitsu või aerosoole,[29] ning mis tahes muud suitsu ja/või aerosooli eraldavad tooted, nikotiini vabastavad tooted ja nikotiini vabastavate toodete kasutamist jäljendavad tooted. Samuti kavatseb komisjon tugevdada käesoleva soovitusega hõlmatud teemadel rahvusvahelist koostööd, sealhulgas teadusuuringute valdkonnas.

Komisjon kavatseb ka töötada välja ennetusvahendite komplekti, mis toetab laste ja noorte tervise paremat kaitset nende kõige haavatavamas eas, keskendudes muu hulgas suitsetamise ja nikotiinisõltuvuse ennetamisele ning käsitledes vaimse ja füüsilise tervise ning peamiste tervist mõjutavate tegurite vahelisi seoseid.

Komisjon kavatseb rakendada kõiki toetavaid meetmeid tihedas koostöös liikmesriikidega.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek täiendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/40/EL tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/37/EÜ[30]. Kõnealuses direktiivis on sätestatud eeskirjad ELi turul olevate tubaka- ja sellega seotud toodete kohta. Sellega luuakse õigusraamistik muu hulgas kuumutatavate tubakatoodete ja e-sigarettide jaoks. Direktiivi eesmärk on parandada tubaka- ja sellega seotud toodete siseturu toimimist ning tagada samal ajal liidu inimeste tervisekaitse kõrge tase.

---

29 Käesoleva nõukogu soovituse kontekstis on tubaka aseained tubakavabad tooted, mis tekitavad suitsu või aerosoole ning mida saab kasutada samaaegselt tubakatoodetega või mis võivad jäljendada tubakatoodete kasutamist.

30 ELT L 127, 29.4.2014, lk 1.

Käesolev ettepanek aitab kaasa ka Euroopa vähktõvevastase võitluse kava tubakaga seotud eesmärkide, eelkõige tubakavaba põlvkonna eesmärgi saavutamisele. Tihedas koostoimes kõnealuse kavaga toetab seda eesmärki ELi vähimissioon,[31] kogudes uusi tõendeid ennetamise ja käitumise muutuste kohta, tuginedes programmide „Horisont 2020“ ja „Euroopa horisont“ kaudu toetatavatele tubakauuringutele[32].

Ettepanek täiendab ELi algatust „Koos oleme tervemad“, mille sihiks on ennetada vähktõve ja muude mittenakkuslike haiguste ühiseid riskitegureid, sealhulgas tubaka tarbimist. Muu hulgas käsitletakse käesolevas ettepanekus tervist mõjutavaid tegureid. Programmi „EL tervise heaks“ mitmesuguste meetmete kaudu rahastab liit tervist mõjutavaid tegureid käsitlevaid meetmeid, mille eesmärk on tegelda erinevate mittenakkuslike haigustega seotud riskiteguritega ja töötada välja valdkonnaülesed sekkumismeetmed, nagu tubakatoodete tarbimise piiramine.

Käesolev ettepanek täiendab üleilmseid tubakatoodete tarbimise piiramise meetmeid, mis on sätestatud WHO tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioonis, mis on rahvusvaheline leping, mille osalised on Euroopa Liit ja selle liikmesriigid ning mille peamine eesmärk on edendada rahvusvahelist koostööd, et saavutada tõhus, asjakohane ja terviklik rahvusvaheline reaktsioon ülemaailmse tubakaepideemia levikule, kuid ettepaneku kohaldamisala on laiem. Täpsemalt täiendab see läbivaatamine tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artiklit 8, milles käsitletakse kaitset tubakasuitsuga kokkupuute eest.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev algatus on kooskõlas nullsaaste tegevuskavaga,[33] milles Euroopa rohelise kokkuleppe raames seatakse eesmärgiks vähendada 2050. aastaks õhu-, vee- ja pinnasereostust tasemeni, mis ei ole enam inimeste tervisele ja looduslikele ökosüsteemidele kahjulik ning mille puhul arvestatakse meie planeedi taluvuspiire, luues seega mürgivaba keskkonna. Suitsuvaba keskkonda käsitleva nõukogu soovituse läbivaatamisel võib olla positiivne keskkonnamõju, sest see aitab vähendada uute toodete kasutamisest põhjustatud suitsu ja aerosoole ning vähendada ka konide, plastfiltrite ja uute toodete puhul kasutatavate seadmete, eelkõige ühekordselt kasutatavate seadmete kõrvaldamisel tekkivaid jäätmeid ja prügi. Lisaks võib traditsioonilise tubaka ja uute toodete tarbimine olla tulekahju- ja ohutusrisk.

Käesolev ettepanek on kooskõlas ka Euroopa Liidu lapse õiguste strateegiaga,[34] milles rõhutatakse, et EL ja liikmesriigid peavad austama, kaitsma, edendama ja ellu viima laste õigusi. Selle strateegia ühes teemavaldkonnas viidatakse kõigi ELi laste õigusele heale elule, haridusele ja tervisele. Suitsuvaba keskkonda käsitleva nõukogu soovituse läbivaatamisel pööratakse erilist tähelepanu laste ja noorte kaitsmisele kokkupuute eest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega.

---

31 https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe/eu-mission-cancer_en

32 Programmide „Horisont 2020“ ja „Euroopa horisont“ raames rahastati enam kui 55 tubakauuringutega seotud projekti, mille kogueelarve oli ligikaudu 110 miljonit eurot.

33 „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ (COM(2021) 400 final).

34 ELi lapse õiguste strateegia (COM(2021) 142 final).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

  Käesolev ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikel 6, mille kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal võtta vastu soovitusi artiklis 168 sätestatud eesmärkidel, mis käsitlevad rahvatervise kaitset. Käesoleva ettepaneku peamine eesmärk on paremini kaitsta liidu inimesi, eelkõige lapsi ja noori teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega kokkupuute eest. Käesoleva nõukogu soovituse ettepaneku võib seega vastu võtta ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 6 alusel.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

  Ettepanek aitab suurendada inimeste kaitset teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega kokkupuute eest nii liikmesriikide vahel kui ka nende sees. Liidu meetmed, mis täiendavad riikide poliitikat, pakuksid riiklikele jõupingutustele selget lisaväärtust, andes liikmesriikidele, kes ei ole veel rakendanud ulatuslikke suitsuvaba keskkonna õigusakte, soovitusi sellekohaste meetmete võtmiseks. Kavandatavas nõukogu soovituses võetakse arvesse liikmesriikide vastutust oma tervishoiupoliitika kujundamisel.

- **Proportsionaalsus**

  Käesolevas ettepanekus, mis põhineb ELi toimimise lepingu artikli 168 lõikel 6, võetakse arvesse, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 168 lõikele 1 peavad ELi meetmed, mis täiendavad liikmesriikide poliitikat, olema suunatud rahvatervise parandamisele. Ettepaneku eesmärk on paremini kaitsta liidu inimesi teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest ning ettepanekus keskendutakse uute toodete ja konkreetsete välialade lisamisele selle kohaldamisalasse. Praeguse nõukogu soovituse läbivaatamise ettepanek[1] on kavandatud eesmärgi saavutamiseks sobiv ega lähe kaugemale sellest, mis on vajalik ja proportsionaalne, sest sellega kaasneks suurem positiivne kasu tervisele. Kasu rahvatervisele, eeldatav kokkuhoid tervishoiusüsteemidele ja vähenevad keskkonnakulud kaaluvad lisaks üles majandusliku mõju.

- **Vahendi valik**

  Kõnealuse läbivaatamise poliitiline vahend, milleks on ettepanek võtta vastu nõukogu soovitus, jääb samaks ning järgib täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet rahvatervise valdkonnas. See on mittesiduv vahend, mis võimaldab liikmesriikidel kohandada oma lähenemisviise vastavalt riiklikele vajadustele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

  Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

  Selle algatuse kohta koguti teavet ja tagasisidet tagasisidekorje[35] ja mitmesuguste sihipäraste konsultatsioonide (sihtuuringud, sihtintervjuud ja fookusrühmad) abil. Konsulteeriti järgmiste sidusrühmadega: 1) liikmesriikide pädevate asutuste esindajad; 2)

[35] Avaldage arvamust: suitsuvaba keskkond – ajakohastatud soovitus. Tagasisidekorje. 22. juuni 2022 – 20. juuli 2022.

kodanikuühiskonna organisatsioonid; 3) tubaka- ja sellega seotud toodete tööstuse esindajad; 4) HORECA sektori esindajad; 5) muud asjaomased sidusrühmad, näiteks haridus- ja spordiühingud. Teavet läbivaatamise jaoks saadi ka tubakapoliitika eksperdirühma 3. mai 2023. aasta koosolekul. Soovituse kavandatud läbivaatamiste kohta saadi kirjalikku tagasisidet tubaka tarbimise vähendamist käsitleva ühismeetme (JATC-2) raames.

Tagasisidekorje oli osalemiseks avatud 22. juunist kuni 20. juulini 2022 ja sellele saadi 207 vastust[36]. Enamik vabaühendusi, teadus- ja uurimisasutusi ning riiklike pädevate asutuste esindajaid toetas suures osas 2009. aasta soovituse kavandatud ajakohastamist. Mõned esile tõstetud punktid puudutavad uute toodete (sealhulgas nikotiinivabade toodete) lisamise olulist ja positiivset mõju, mida soovituse ajakohastamine avaldaks uute toodete kasvava populaarsuse, reklaami ja kasutamise vastu võitlemisel, eelkõige laste ja noorte hulgas. Lisaks rõhutati, kui oluline on tagada suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna õigusaktide ühtlustamine kõigis liikmesriikides. Ettevõtjatelt saadud tagasiside on suures osas vastu soovituse mis tahes ajakohastamisele.

Sihtkonsultatsioonide käigus rõhutas enamik riikide pädevate asutuste esindajaid, et soovituse kavandatud muudatused aitaksid kaitsta üldsust kokkupuute eest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega. Nad märkisid, et sellel oleks positiivne mõju suitsuvastaste eeskirjade ühtlustamisele liikmesriikide sees ja nende vahel ning et sellest tulenev majanduslik mõju ja halduskoormus oleksid väikesed ning kasu tervisele kaaluks selle üles. Juhiti tähelepanu võimalikele probleemidele täitmise tagamise ja nõuete järgimisega.

Enamik konsultatsioonides osalenud vabaühendusi nõustus, et kavandataval kohaldamisala laiendamisel uutele toodetele ja välialadele oleks positiivne mõju teisese suitsu / teiseste aerosoolidega kokkupuute vähendamisele ning et see aitaks seega kaitsta inimesi, eelkõige lapsi, noori ja teisi haavatavamaid inimesi, näiteks krooniliste haiguste või muude terviseprobleemidega inimesi ja rasedaid. Samuti märkisid nad, et soovituse läbivaatamine aitaks kaasa suitsetamise ja uute toodete kasutamise denormaliseerimisele. Mõned organisatsioonid rõhutasid läbivaadatud soovituse tulevikukindluse tähtsust seoses võimalike arengute ja suundumustega uute tubakatoodete puhul. Mitmed organisatsioonid juhtisid tähelepanu ka keskkonnakasule, pidades silmas suurt muret suitsetamise ja uute toodete kasutamise negatiivse keskkonnamõju pärast, näiteks prügina ära visatavad konid, ühekordsed veibid ja kasutatud patareid. Enamik kodanikuühiskonna organisatsioone pidas läbivaatamisega seotud probleemideks tubakatööstuse sekkumist ja lobitööd, täitmise tagamist ja nõuetele vastavust.

Tubaka- ja sellega seonduvate toodete tööstuse esindajad, kellega konsulteeriti, olid enamasti vastu soovituse kavandatud muudatustele seoses uute toodete ja välialade lisamisega. Nad rõhutasid, et uute toodete suhtes ei tohiks suitsuvastaste eeskirjade raames kohaldada samasuguseid piiranguid nagu traditsiooniliste põlevate tubakatoodete suhtes. Mõned tubakatööstuse esindajad nõustusid siiski sellega, et eeskirjade laiendamine välialadele, kus viibivad lapsed ja noored, võib aidata neid kaitsta teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest.

HORECA sektori esindajate seisukohad olid erinevad. Mõned toetasid kavandatud muudatusi nii toodete kui ka alade kohaldamisala laiendamise osas. Nad märkisid, et sellel oleks positiivne mõju sektori töötajate tervisele, kuna see aitaks neid kaitsta kokkupuute

[36] Vastuseid saadi ELi kodanikelt (101), ettevõtjatelt, tarbija- ja kaubandusorganisatsioonidelt (47), vabaühendustelt (28), teadus- ja uurimisasutustelt (6) ning liikmesriikide ametiasutustelt (4).

eest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega. Teised väljendasid soovituse kavandatud läbivaatamise suhtes teatavat reservatsiooni, eelkõige seoses majutusasutuste välialade lisamisega. HORECA ettevõtete esindajad rõhutasid eelkõige oma muret klientide kaotamise pärast, kartust, et nad võivad olla sunnitud kulutama vahendeid uute meetmetega kohanemiseks ning et hotellinduse puhul võivad nende kliendid minna üle lühiajalise rendi sektorile, mille tulemuseks on ebaaus konkurents. Nimetatud negatiivse majandusliku mõju selgitamiseks ei esitatud kvantitatiivset teavet ega faktidel põhinevaid hinnanguid. Seevastu HORECA sektori töötajate esindajad leidsid, et majanduslik mõju oleks neutraalne ja tühine.

Tubakatööstuse esindajad märkisid, et algatus vähendaks nõudlust nii traditsiooniliste kui ka uute toodete, näiteks e-sigarettide järele, mis ühtlasi mõjutaks negatiivselt tööhõivet tubaka- ja uute toodete tööstuses.

Tubakapoliitika eksperdirühm ja tubaka tarbimise vähendamist käsitleva ühismeetme osalised (JATC-2) toetasid uute toodete ja välialade lisamist.

Liikmesriikide ja muude sidusrühmade panust, ettepanekuid ja soovitusi analüüsiti ja võeti arvesse nii palju kui võimalik ning kooskõlas asjakohaste ja kättesaadavate teaduslike tõenditega. Konsultatsioonide üksikasjalikke tulemusi ja seda, kuidas neid arvesse võeti, on kirjeldatud lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

  Nagu eespool märgitud, korraldati käesoleva soovituse kohta arvamuste ja tõendite kogumiseks mitu asjaomastele sidusrühmadele suunatud konsultatsiooni.

- **Mõjuhinnang**

  Mõjuhinnangut ei peetud vajalikuks, sest kavandatud algatus on liikmesriikidele mittesiduv soovitus ja jätab ruumi erinevatele riiklikele lähenemisviisidele. Algatuse eesmärk on ajakohastada varasemat 2009. aasta soovitust, et võtta arvesse tehnoloogia arengut alates 2009. aastast seoses uute toodetega ning vältida üksikjuhtumipõhist lähenemisviisi suitsuvastaste eeskirjade kohaldamisel avalikus ruumis. 2021. aasta uuring[37] suitsuvaba keskkonna ning tubaka- ja seonduvate toodete reklaami kohta näitas, et läbivaatamisel on eeldatavasti positiivne tervise- ja sotsiaalne mõju ning et negatiivse majandusliku mõju ulatus, millega ettevõtjad võivad kokku puutuda, on piiratud ja/või tähtsusetu. Uuringu tõendusmaterjal ja järeldused on esitatud lisatud komisjoni talituste töödokumendis.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

  Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

  […]

4. MÕJU EELARVELE

Ei kohaldata.

[37] Euroopa Komisjoni tervise ja toiduohutuse peadirektoraat. Uuring suitsuvaba keskkonna ning tubaka- ja seonduvate toodete reklaami kohta; 2021. ISBN: 978-92-76-42343-0.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

  Komisjon kavatseb viie aasta jooksul pärast soovituse vastuvõtmist anda liikmesriikide esitatud teabe põhjal aru käesoleva soovituse rakendamisel tehtud edusammudest.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

  Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

  Ei kohaldata.

2024/0230 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU SOOVITUS

suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna kohta, millega asendatakse nõukogu soovitus 2009/C 296/02

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 168 lõiget 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel on kokkupuude teisese tubakasuitsuga liidus laialt levinud suremuse, haigestumuse ja puuete põhjustaja. Kokkupuude tuleneb tubaka tarbimisest, mis on jätkuvalt peamine välditavate vähivormide põhjus, kusjuures 27 % kõigist vähivormidest seostatakse tubakaga.

(2) Tubaka tarbimine on endiselt laialt levinud nii kogu maailmas kui ka liidus. 2023. aastal oli hinnanguliselt 24 % Euroopa Liidu elanikkonnast suitsetajad[1].

(3) Suitsetamise aastane üleilmne majanduslik kulu oli 2012. aastal hinnanguliselt 1,4 triljonit USA dollarit, mis moodustab 1,8 % maailma sisemajanduse koguproduktist (SKP). Juba 2009. aastal läks suitsetamine ELis maksma 544 miljardit eurot, mis on ligikaudu 4,6 % EL 27 summaarsest SKPst[2].

(4) On asjakohane aidata kaasa suitsetamise taseme vähendamisele liidus kooskõlas Euroopa vähktõvevastase võitluse kava[3] eesmärgiga saavutada tubakavaba põlvkond, kus liidu elanikkonnast kasutab tubakatooteid vaid 5 %, võrreldes praeguse 24 %-ga.

(5) Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioon töötati välja sooviga edendada tõhusat ja terviklikku rahvusvahelist reaktsiooni ülemaailmse tubakaepideemia levikule. Raamkonventsiooni artikli 8 kohaselt peavad selle osalised tagama tõhusa kaitse teisese tubakasuitsu eest töökohtadel, ühistranspordis ja siseruumides; lisatud suuniste eesmärk on aidata osalistel täita raamkonventsiooni artiklist 8 tulenevaid kohustusi.

(6) Euroopa tubakatoodete tarbimise piiramist käsitlevas strateegias, mille võttis vastu WHO Euroopa piirkondlik komitee 2002. aasta septembris, soovitati liikmesriikidel tagada kodanike õigus suitsuvabale keskkonnale, sealhulgas muutes avalikud kohad, töökohad ja ühistranspordi suitsuvabaks, keelates suitsetamise alaealistele mõeldud

[1] Eurobaromeetri eriuuring nr 539, 2023. Eurooplaste suhtumine tubakasse ja sellega seotud toodetesse. ISBN: 978-92-68-07599-9.

[2] Health Promotion (who.int), Tobacco and Smoking, | teadmised poliitika jaoks (europa.eu).

[3] Komisjoni teatis „Euroopa vähktõvevastase võitluse kava“, COM(2021) 44 final.

õppeasutuste välialadel, kõigis tervishoiuteenuse osutamise kohtades ja avalikel üritustel ning liigitades keskkonnas esineva tubakasuitsu kantserogeenide hulka[4].

(7) Uute toodete teisesel heitel võib olla kahjulik mõju tervisele. Maailma Terviseorganisatsioon rõhutab, et uutest toodetest tulenev teisene heide võib põhjustada inimeste kokkupuute potentsiaalselt kahjulike tahkete osakeste ja peamiste mürgiste ainetega.

(8) Maailma Terviseorganisatsioon[5,6,7] tõi hiljuti uute toodetega seotud probleemide hulgas esile, et kokkupuude teiseste aerosoolidega avaldab negatiivset mõju tervisele. Näiteks on hiljutised tõendid näidanud, et kokkupuude kuumutatavate tubakatoodete teiseste aerosoolidega põhjustab kõrvalseisjatel märkimisväärseid hingamisteede ja südame-veresoonkonna häireid[8,9,10,11,12,13]. Lisaks põhjustavad nii nikotiini sisaldavad kui ka nikotiinivabad e-sigaretid kõrvalseisjatel kokkupuudet mõõdetava hulga tahkete osakeste ning peamist mürgiste ainete ja saasteainetega [14,15,16,17,18,19,20].

---

4 Maailma Terviseorganisatsioon. 2002. „European Strategy for Tobacco Control.“ https://iris.who.int/handle/10665/107455

5 Maailma Terviseorganisatsioon. „Report on the global tobacco epidemic 2023: protect people from tobacco smoke.“ 2023. ISBN: 978 92 4 007716 4, lk 31–32.

6 Maailma Terviseorganisatsioon. „Technical note on the call to action on electronic cigarettes.“ 2023, lk 3–4. https://www.who.int/publications/m/item/technical-note-on-call-to-action-on-electronic-cigarettes

7 Maailma Terviseorganisatsioon. „Electronic cigarettes call to action.“ 2023. https://www.who.int/publications/m/item/electronic-cigarettes---call-to-action

8 Maailma Terviseorganisatsioon. „Heated tobacco products: summary of research and evidence of health impacts.“ 2023, lk 12–13. https://www.who.int/publications/i/item/9789240042490

9 Maailma Terviseorganisatsioon. „WHO study group on tobacco product regulation: Report on the scientific basis of tobacco product regulation: eighth report of a WHO study group.“ 2021, https://www.who.int/publications/i/item/9789240022720

10 Yoshioka T, Shinozaki T, Hori A, Okawa S, Nakashima K, Tabuchi T. „Association between exposure to secondhand aerosol from heated tobacco products and respiratory symptoms among current non-smokers in Japan: a cross-sectional study.“ BMJ Open. 2023;13:e065322. doi: 10.1136/ bmjopen-2022-065322

11 Imura Y, Tabuchi T. „Exposure to secondhand heated-tobacco-product aerosol may cause similar incidence of asthma attack and chest pain to secondhand cigarette exposure: the JASTIS 2019 study.“ INT J Environ Res Public Health. 2021;18(4):1766. doi: 10.3390/ijerph18041766

12 Uguna C. N, Snape C. E. „Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence.“ ACS Omega. 2022;7(26):22111–24. doi: 10.1021/ acsomega.2c01527.

13 Auer R, Concha-Lozano N, JacotSadowski I, Cornuz J, Berthet A. „Heat-not-burn tobacco cigarettes: smoke by any other name.“ JAMA Intern Med. 2017;177(7):1050–2. doi: 10.1001/ jamainternmed.2017.1419.

14 Fernández E, Ballbè M, Sureda X, Fu M, Saltó E, Martínez-Sánchez J. M. „Particulate matter from electronic cigarettes and conventional cigarettes: a systematic review and observational study.“ Curr Environ Health Rep. 2015;2(4):423–9. doi: 10.1007/s40572- 015-0072-x.

15 Li L, Lin Y, Xia T, Zhu Y. „Effects of electronic cigarettes on indoor air quality and health.“ Annu Rev Public Health. 2020;41(1):363–80. doi: 10.1146/ annurev-publhealth-040119-094043.

16 Hess I, Lachireddy K, Capon A. „A systematic review of the health risks from passive exposure to electronic cigarette vapour.“ Public Health Research & Practice. 2016;26(2).

17 Borgini A, Veronese C, De Marco C, Boffi R, Tittarelli A, Bertoldi M *et al*. „Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment.“ Pulmonology. 2021.

18 „Exposure to aerosols from smoking-proxy electronic inhaling systems: a systematic review.“ Barcelona: Tobacco Control Unit, Institut Català d’Oncologia; 2016.

19 Lerner C. A, Sundar I. K, Yao H, Gerloff J, Ossip D. J, McIntosh S *et al*. „Vapors produced by electronic cigarettes and e-juices with flavorings induce toxicity, oxidative stress, and inflammatory response in lung epithelial cells and in mouse lung.“ PLoS One. 2015;10(2):e0116732

(9) Maailma Terviseorganisatsioon on seisukohal, et ükski kõrvalseisjale avalduva kokkupuute tase[4] ei ole ohutu ega vastuvõetav, mistõttu tuleks kasutada ettevaatlikku lähenemisviisi. Maailma Terviseorganisatsioon soovitab kohaldada e-sigarettide suhtes tubakatoodete tarbimise piiramise meetmeid, sealhulgas kaitset kokkupuute eest[21, 4,5].

(10) Oma 2021. aasta arvamuses e-sigarettide kohta[22] jõudis tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee (SCHEER) järeldusele, et teisesest kokkupuutest e-sigarettide aerosoolidega tingitud hingamisteede, südame-veresoonkonna ja kantserogeensete kahjustuste riski kohta on nõrgad või mõõdukad tõendid.

(11) Suitsu- ja aerosoolivaba keskkond on üleilmselt tunnustatud ja tõestatud lähenemisviis inimeste tervise kaitsmiseks teisese tubakasuitsu ja teiseste aerosoolide mõju eest.

(12) Viimastel aastatel on uued tooted, nagu e-sigaretid ja kuumutatavad tubakatooted, suurendanud oma turuosa ja nende tarbimine kasvab. Eurobaromeetri andmetel on e-sigarettide kasutamise osakaal liidus 3 % ja kuumutatavate tubakatoodete osakaal 2 %.

(13) Erilist muret seoses uute toodete, näiteks e-sigarettide ja kuumutatud tubakatoodete turusuundumustega tekitab nende kasvav levik ja atraktiivsus laste ja noorte seas.

(14) Kokkupuude teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega võib laste ja noorte jaoks olla eriti ohtlik ning suurendada tõenäosust, et nad omandavad suitsetamisharjumuse[4,5,6].

(15) 2023. aasta seisuga on hinnanguliselt 54 % praegustest ja varasematest suitsetajatest alustanud regulaarset suitsetamist enne 19. eluaastat, 14 % aga enne 15. eluaastat, lapsepõlves[1].

(16) Uute nikotiini sisaldavate toodete kasutamine, eriti noorte poolt, on seotud sõltuvusega ja võib saada lähtepunktiks traditsiooniliste tubakatoodete hilisemale kasutamisele[4].

(17) Oluline on võtta arvesse mitte ainult uute toodetega seotud hiljutisi turu- ja tehnoloogiaarenguid, vaid ka paremini koordineerida ja muuta tulevikukindlaks riiklikud suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna õigusraamistikud.

(18) Märkimisväärne suitsu ja aerosoolidega kokkupuude toimub praegu majutuskohtade välialadel ning lastele ja noortele mõeldud välialadel. Eurobaromeetri 2023. aasta andmete põhjal väitis 74 % Eurobaromeetri uuringule vastanutest, et nad on viimase kuue kuu jooksul kogenud, et inimesed suitsetavad väliterrassidel, ning 71 % vastanutest ütles, et nad on näinud inimesi kasutamas samades kohtades e-sigarette või kuumutatavaid tubakatooteid. 42 % vastanutest ütles, et inimesed suitsetasid lastele ja noortele mõeldud välialadel, ning 49 % vastajatest väitis, et nad on näinud inimesi kasutamas samades kohtades e-sigarette või kuumutatavaid tubakatooteid[1].

---

20 Glantz, S.A., Nguyen, N., & Oliveira da Silva, A.L. (2024). „Population-Based Disease Odds for E-Cigarettes and Dual Use versus Cigarettes.“ NEJM Evidence, 3(3). DOI: 10.1056/EVIDoa2300229.

21 „Applying tobacco control measures to e-cigarettes, including the supply and demand reduction measures of the WHO FCTC“ (lk 3, https://cdn.who.int/media/docs/default-source/tobacco-hq/regulating-tobacco-products/ends-call-to-action.pdf?sfvrsn=ea4c4fdb_12&download=true, viidates tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioonile (lk 8, https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/42811/9241591013.pdf?sequence=1).

22 Tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee. „Opinion on electronic cigarettes“, 16. aprill 2021.

(19) Mitu liikmesriiki on võtnud kaitsemeetmeid, sealhulgas keelanud suitsetamise siseruumides ja välialadel või keelanud uute toodete kasutamise avalikes kohtades[23,24].

(20) Seepärast on asjakohane laiendada soovituse kohaldamisala nii, et see hõlmaks spetsiifilisi välialasid, et paremini kaitsta liidu inimesi, eelkõige lapsi, noori ja haavatavaid inimesi, näiteks krooniliste haiguste või muude terviseprobleemidega inimesi ja rasedaid kokkupuute eest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega, mis eralduvad uutest toodetest, nagu kuumutatavad tubakatooted, nikotiini sisaldavad või nikotiinivabad e-sigaretid, tubaka aseained ning mis tahes muud suitsu ja/või aerosooli eraldavad tooted.

(21) Soovituse läbivaatamise toetamiseks toimus 2022. aasta juunist juulini tagasisidekorje ning 2023. aasta märtsist maini korraldatud sihipäraste konsultatsioonide käigus konsulteeriti liikmesriikide pädevate asutuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide, asjaomaste ettevõtjate ja muude asjaomaste sidusrühmadega.

(22) Komisjon kavatseb olemasolevate ELi programmide ja koostöövahendite kaudu toetada liikmesriike soovituse tõhusal rakendamisel.

(23) Eelkõige kavatseb komisjon aidata tugevdada teadusuuringuid selles valdkonnas. Teadusuuringud peaksid hõlmama uusi tooteid (nt nikotiini sisaldavad või nikotiinivabad e-sigaretid ja kuumutatavad tubakatooted); tubaka aseaineid, mis eraldavad suitsu või aerosoole, ning mis tahes muid suitsu ja/või aerosooli eraldavaid tooteid; nikotiini vabastavaid tooteid ja nikotiini vabastavate toodete kasutamist jäljendavaid tooteid. Samuti on kavas tugevdada rahvusvahelist koostööd, sealhulgas teadusuuringute valdkonnas, käesolevas soovituses käsitletud teemadel.

(24) Komisjon kavatseb töötada välja ennetusvahendite komplekti, mis toetab laste ja noorte tervise paremat kaitset nende kõige haavatavamatel ja kujundavamatel eluaastatel, keskendudes muu hulgas suitsetamise ja nikotiinisõltuvuse ennetamisele ning käsitledes vaimse ja füüsilise tervise ning peamiste tervist mõjutavate tegurite vahelisi seoseid.

(25) Samuti tuleks arvesse võtta lisatud dokumenti „Suunised kaitseks tubakasuitsuga kokkupuutumise eest, nagu need on vastu võetud WHO tubakatoodete tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste teisel konverentsil“. Liikmesriike tuleks julgustada minema kaugemale kõnealustes suunistes sisalduvatest meetmetest ja neid laiendama.

(26) Käesolev soovituse (millega asendatakse soovitus 2009/C 296/02) kohaldamisala on laiem, et kaitsta liidu inimesi paremini teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest, aidata kaasa Euroopa vähktõvevastase võitluse kava tubakaga seotud eesmärkide saavutamisele, ning aidata vähendada suitsetamise ning uute toodete levikut ja nende kasutamine denormaliseerida,

SOOVITAB LIIKMESRIIKIDEL:

1. Tagada tõhus kaitse tubakasuitsuga kokkupuute eest siseruumides asuvates töökohtades, avalikes siseruumides ja ühistranspordis, nagu on sätestatud WHO tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artiklis 8 ja tuginedes lisas

[23] Komisjoni talituste töödokument, mis on lisatud nõukogu soovitusele suitsu- ja aerosoolvaba keskkonna kohta, millega asendatakse nõukogu soovitus 2009/C 296/02, [viide]

[24] Uuring suitsuvaba keskkonna ning tubaka- ja seonduvate toodete reklaami kohta, 2021.

esitatud suunistele kaitse kohta tubakasuitsuga kokkupuute eest, mis võeti vastu kõnealuse raamkonventsiooni osaliste teisel konverentsil.

2. Tagada siseruumides asuvates töökohtades, avalikes siseruumides ja ühistranspordis tõhus kaitse kokkupuute eest teiseste saasteainetega, mis tulevad selliste uute toodete kasutamisest, mis eraldavad suitsu ja/või aerosoole, näiteks kuumutatavad tubakatooted, nikotiini sisaldavad või nikotiinivabad e-sigaretid, tubaka aseained ning mis tahes muud suitsu ja/või aerosooli eraldavad tooted.

3. Tagada tõhus kaitse kokkupuute eest teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega vaba aja veetmise välialadel, eriti seal, kus võivad sageli viibida lapsed. Nende alade hulka peaksid kuuluma avalikud mänguväljakud, lõbustuspargid, ujulad, loomaaiad ja muud sarnased välialad.

4. Tagada tõhus kaitse teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest teenindusettevõtetega seotud mis tahes väli- või poolvälialadel (nt osaliselt kaetud, seintega, tarastatud või muul viisil piiritletud ning nende ettevõtete kõrval või lähedal asuvatel aladel, sealhulgas katustel, rõdudel, verandadel ja terrassidel). Hõlmatud peaksid olema restoranide, baaride, kohvikute ja muude sarnaste asutuste välialad.

5. Tagada tõhus kaitse teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest ühistranspordiga seotud väli- või poolvälialadel, sealhulgas bussi-, trammi- ja rongipeatustes ning lennujaamades.

6. Tagada tõhus kaitse teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest mis tahes välialal, mis on seotud töökohaga.

7. Tagada tõhus kaitse teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest mis tahes välialal, mis on seotud tervishoiuasutustega. Hõlmatud peaksid olema haiglad, kliinikud, tervisekeskused, hooldekodud ja muud sarnased asutused.

8. Tagada tõhus kaitse teisese suitsu ja teiseste aerosoolide eest mis tahes välialal, mis on seotud lastele ja noortele haridust ja koolitust pakkuvate asutustega. Hõlmatud peaksid olema koolieelsed lastehoiuasutused, põhi- ja keskkoolid, kutseõppe- ja koolitusasutused, ülikoolid, noortekeskused ja muud sarnased asutused.

9. Kaaluda muude välialade, kuhu tõenäoliselt kogunevad lapsed, alaealised või haavatavad inimesed, kaasamist täiendavatesse meetmetesse, mis toetavad tubaka ja nikotiini leviku vähendamist ja sõltuvuse ennetamist ning üldise suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna saavutamist. Hõlmatud peaksid muu hulgas olema välialad, kus korraldatakse üritusi, tribüünid, avalike ürituste publikualad ning avalike hoonetega seotud alad, kus on tõenäoliselt suur liikumine (nt kaubanduskeskuste sissepääsud, avalike hoonete sisehoovid).

10. Kaaluda eraautode, kus viibivad lapsed, alaealised või haavatavad inimesed, kaasamist täiendavatesse meetmetesse, mis toetavad tubaka ja nikotiini leviku vähendamist ja sõltuvuse ennetamist ning üldise suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna saavutamist.

11. Töötada välja suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna poliitika ja/või seda tugevdada, tehes eelkõige järgmist:

    a) riiklike strateegiate ja programmide väljatöötamine, et tagada tõhus kaitse teisese suitsu ja teiseste aerosoolidega kokkupuute eest;

    b) selliste ennetus-, suitsetamisest loobumise ja teadlikkuse suurendamise kampaaniate kohaldamine ja/või väljatöötamine, nagu haridus-, kaasamis- ja

teavituskampaaniad, et tagada suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna meetmete järgimine. Sellised kampaaniad võiksid olla ka osa algatustest, millega soovitakse vähendada sõltuvust. Need võivad põhineda Euroopa vähktõvevastase võitluse kavas sisalduvatel ennetusalgatustel ja/või neid täiendada;

c) asjakohaste struktuuride ja mehhanismide olemasolu tagamine, et edendada nõuete järgmist, ning selliste parimate tavade kohaldamine ja/või väljatöötamine, mis võivad parandada suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna meetmete rakendamist ja täitmise tagamist.

12. Teha koostööd, et vahetada parimaid tavasid uute suitsu- ja aerosoolivaba poliitika meetmete, programmide ja strateegiate väljatöötamisel või olemasolevate tugevdamisel, et tagada nende terviklikkus, ning töötada välja ambitsioonikad ja tõhusad lähenemisviisid suitsu- ja aerosoolivaba keskkonna saavutamiseks ning neid katsetada.

13. Teha tihedat koostööd omavahel ja komisjoniga, et töötada välja määratluste, võrdlusaluste ja näitajate sidus raamistik käesoleva soovituse tõhusaks rakendamiseks ning vajaduse korral jälgida, hinnata ja ajakohastada selle meetmeid.

14. Esitada komisjonile, nimelt rahvatervise eksperdirühmale ja tubakapoliitika eksperdirühmale aruanne võetud meetmete rakendamise ja edusammude kohta kõigepealt kolm aastat pärast käesoleva soovituse vastuvõtmist ja seejärel iga viie aasta tagant.

Soovitus 2009/C 296/02 asendatakse käesoleva soovitusega.

Strasbourg,

Nõukogu nimel
eesistuja